

กานชนา หอมเจริญ. (2568). การวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง แรงในชีวิตประจำวัน ด้วยการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). จันทบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เขาวเรศ ใจเย็น

ประธานกรรมการ

ปร.ค. (วิทยาศาสตร์ศึกษา)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สวัสดิ์ชัย ศรีพนมมธนากร

กรรมการ

กศ.ค. (วิจัยและประเมินผลการศึกษา)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง แรงในชีวิตประจำวัน ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง แรงในชีวิตประจำวัน ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 3) เพื่อสังเคราะห์แนวทางการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน เพื่อพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง แรงในชีวิตประจำวัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2567 โรงเรียนบ้านเขาบายศรี จำนวน 20 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน 2) แบบวัดทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ 3) แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 4) แบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน 5) แบบบันทึกการสะท้อนคิดของครู และ 6) แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์แก่นสาร

ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน มีทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) นักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 3) แนวทางการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน เพื่อพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เรื่อง แรงในชีวิตประจำวัน มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การจัดห้องเรียนเป็นกลุ่มแบบละความสามารถ ให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมทั้งในและนอกห้องเรียน 2) การใช้ปรากฏการณ์ให้สอดคล้องกับบริบทของเนื้อหา 3) การเปลี่ยนบทบาทครูเป็นผู้จัดเตรียมสถานการณ์และสนับสนุนการเรียนรู้ 4) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ได้แก่ สังเกตและเลือกปรากฏการณ์ ทำความเข้าใจปรากฏการณ์ สืบเสาะหาคำตอบ สังเคราะห์ความรู้ นำเสนอและประเมินผลงานและ 5) การประเมินผลการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ: ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, แรงในชีวิตประจำวัน, การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

Kanchana Homjarurn. (2025). **An Action Research Study to Develop Critical Thinking Skills and Learning Achievement on the Topic of Force in Daily Life through Phenomenon-based Learning for Grade 5 Students.** Thesis M.Ed. (Curriculum and Instruction). Chanthaburi: Rambhai Barni Rajabhat University.

Thesis Advisors

Assistant Professor Dr. Yaowares Chaiyen Ph.D. (Science Education)	Chairman
Professor Dr. Sawatchai Sripanomtanakorn Ph.D. (Educational Research and Evaluation)	Member

Abstract

This research aimed to: 1) compare the critical thinking skill regarding "Forces in Daily Life" of Grade 5 students before and after phenomenon-based learning (PhBL), 2) compare the learning achievement and after PhBL, and 3) synthesize guidelines for implementing PhBL to enhance critical thinking skills and learning achievement. The participants were purposively selected 20 Grade 5 students from Ban Khao Bai Sri School in the academic year 2024. The research instruments included: 1) three PhBL lesson plans, 2) a twenty-item critical thinking skills test, 3) a twenty-item learning achievement test, 4) student behavior observation form, 5) teacher reflection log, and 6) student opinion interview form. The data analyses were based on: mean score, standard deviation, t-test statistical processes, and thematic analysis.

The research findings revealed that: 1) the post PhBL critical thinking skill was higher than the pre-learning at the significant level of .01, 2) the post PhBL learning achievement was higher than the pre-learning achievement at the significant level of .01, and 3) the guidelines for implementing PhBL to develop critical thinking skills and learning achievement regarding "Forces in Daily Life" consisted of five components: 1) heterogeneous grouping in classroom arrangement to facilitate student engagement in learning activities both within and beyond the classroom settings, 2) the utilization of phenomena aligned with the contextual relevance of the content, 3) the shift in the teacher's role towards that of a facilitator who prepares learning situations and provides learning support, 4) the implementation of a five-stage learning activity process, which included: observation

and selection of phenomena, comprehension of phenomena, inquiry for answers, synthesis of knowledge, and presentation and evaluation of assignments, and 5) continuous learning assessment.

Keywords: Critical Thinking Skills, Learning Achievement, Force in Daily Life, Phenomenon-based Learning

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี